

II. Roczny plan wynikowy z wymaganiami – klasa trzecia

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy Uczeń:	poziom rozszerzający Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:	poziom dopełniający Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:
I. DRUGA WOJNA ŚWIATOWA				
XIV.1	1. Ostatni rok pokoju w Europie <ul style="list-style-type: none"> ▪ źródła zagrożenia dla ładu wersalskiego ▪ droga do konferencji w Monachium ▪ niemieckie żądania wobec Polski ▪ sytuacja po zawarciu paktu Ribbentrop-Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Adolf Hitler, Józef Stalin, Joachim Ribbentrop, Władysław Mołotow ▪ postępując się mapką, określa etapy agresywnych działań Hitlera od marca 1938 do marca 1939 roku ▪ wyjaśnia cele żądań niemieckich wobec Polski na przetłumie 1938 i 1939 roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postać Józefa Becka ▪ wymienia główne następstwa konferencji w Monachium ▪ charakteryzuje okoliczności zawarcia paktu Ribbentrop-Mołotow ▪ ocenia politykę rządu polskiego wobec agresywnych działań Hitlera 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozazródłowej, wyjaśnia, że pakt Ribbentrop-Mołotow był porozumieniem wymierzonym przeciw Polsce i pokojowi w Europie ▪ ocenia politykę mocarstw zachodnich wobec agresywnych działań Hitlera ▪ porównuje sytuację międzynarodową Polski wiosną 1938 i w sierpniu 1939 roku
XIV.2 XV.1	2. Agresja Niemiec i ZSRS na Polskę <ul style="list-style-type: none"> ▪ początek wojny (1 września 1939 r.) ▪ najważniejsze punkty polskiego oporu ▪ agresja sowiecka (17 września 1939 roku) ▪ klęska bez kapitulacji ▪ utworzenie władz polskich na obczyźnie ▪ podział ziem polskich 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: marszałek Edward Rydz-Śmigły, gen. Władysław Sikorski ▪ postępując się mapką, wskazuje kierunki agresji Niemiec i ZSRS na Polskę, a także wymienia najważniejsze punkty polskiego oporu ▪ wymienia główne przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: gen. Tadeusz Kutrzeba, gen. Franciszek Kleeberg, kpt. Władysław Raginis ▪ charakteryzuje okoliczności agresji ZSRS na Polskę dokonanej 17 września 1939 roku ▪ wyjaśnia przyczyny klęski Polski we wrześniu 1939 roku ▪ wymienia bezpośrednio następującego klęski Polski we wrześniu 1939 roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Ignacy Mościcki, Władysław Raczkiewicz ▪ analizując tekst źródłowy, wyjaśnia, w jaki sposób władze ZSRS usprawiedliwiały swoją agresję przeciw Polsce ▪ ocenia politykę mocarstw zachodnich wobec walczącej Polski we wrześniu 1939 roku ▪ określa podstawy prawne powołania Rządu RP na obczyźnie

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:		
XIV.3 XIV.5	3. Rozszerzanie działań zbrojnych w Europie <ul style="list-style-type: none"> ▪ kierunki agresji Niemiec ▪ kierunki agresji ZSRS ▪ udział Polaków w walkach na terytorium Norwegii i Francji ▪ udział Polaków w bitwie o Anglię i w wojnie na Atlantyku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ posługując się mapką, wskazuje kierunki agresji Niemiec i ZSRS w Europie w 1940 roku ▪ wyjaśnia, dlaczego bitwa o Anglię była istotnym etapem walk podczas drugiej wojny światowej ▪ podaje co najmniej jeden przykład walk polskich formacji wojskowych w latach 1940–1941 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postać Winstona Churchilla ▪ posługując się mapką, charakteryzuje sytuację militarną Europy na początku 1941 roku ▪ podaje co najmniej trzy przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1940–1941 ▪ wykazuje, że w 1940 roku Stalin realizował pakt Ribbentrop-Mołotow 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Vidkun Quisling, Philippe Pétain, gen. Charles de Gaulle ▪ ocenia sytuację militarną Europy na początku 1941 roku ▪ wyjaśnia i ocenia zjawisko kolaboracji podczas drugiej wojny światowej
XIV.3 XIV.5 XIV.6	4. Światowy zasięg wojny <ul style="list-style-type: none"> ▪ agresja Niemiec przeciw ZSRS ▪ kierunki agresji japońskiej ▪ utworzenie Wielkiej Koalicji ▪ przełom na froncie wschodnim ▪ udział wojsk polskich w walkach w Afryce Północnej ▪ konferencja w Teheranie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Adolf Hitler, Józef Stalin ▪ posługując się mapką, wskazuje zasięg agresji Niemiec przeciw ZSRS ▪ posługując się mapką, wskazuje zasięg agresji japońskiej na Pacyfiku i Dalekim Wschodzie ▪ wymienia przyczyny powstania i przejawy funkcjonowania Wielkiej Koalicji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, gen. Stanisław Kopanski, gen. Władysław Anders ▪ posługując się mapką, charakteryzuje przebieg walk w Afryce Północnej z uwzględnieniem udziału żołnierzy polskich ▪ wymienia główne decyzje podjęte na konferencji w Teheranie ▪ wyjaśnia znaczenie bitwy pod Stalingradem oraz pod Kurskiem 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wykazuje znaczenie walk w rejonie Midway oraz bitwy pod El-Alamein ▪ ocenia główne decyzje podjęte na konferencji w Teheranie
XIV.3 XIV.5 XIV.6	5. Klęska państw Osi <ul style="list-style-type: none"> ▪ sukcesy wojsk koalicyjnych ▪ konferencja w Jaltie ▪ kapitulacja III Rzeszy ▪ kapitulacja Japonii 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: gen. Stanisław Maczek, Józef Stalin ▪ posługując się mapką, określa etapy sukcesów państw Wielkiej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Winston Churchill, Franklin Delano Roosevelt, Harry Truman ▪ posługując się mapką, określa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia znaczenie utworzenia drugiego frontu dla dalszego przebiegu wojny ▪ posługując się wybranymi

<p>XIV.3 XIV.5 XIV.6 cd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ udział Polaków w wojnie ▪ konferencja w Poczdamie 	<p>Koalicji w końcowym okresie wojny w Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne decyzje podjęte na konferencjach w Jaltcie i w Poczdamie ▪ podaje co najmniej dwa przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1944–1945 ▪ rozpoznaje okoliczności użycia bomby atomowej w sierpniu 1945 roku 	<p>etapy sukcesów państw Wielkiej Koalicji w końcowym okresie wojny na Dalekim Wschodzie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia co najmniej dwa przykłady walk polskich formacji wojskowych w latach 1944–1945 ▪ ocenia główne decyzje podjęte na konferencjach w Jaltcie i w Poczdamie dotyczące sprawy polskiej 	<p>przykładami, ocenia wkład żołnierzy polskich w zwycięstwo nad III Rzeszą</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizuje decyzje konferencji w Poczdamie dotyczące Niemiec
<p>XIV.4</p>	<p>6. Zagłada narodów w czasie wojny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ niemieckie plany wyniszczenia narodów ▪ Holokaust ludności żydowskiej ▪ powstanie w getcie warszawskim ▪ eksterminacja Romów ▪ Polacy wobec zagłady Żydów 	<p>identyfikuje postacie: Janusz Korczak, Irena Sendlerowa</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, w jakim celu Niemcy tworzyli getta ▪ wymienia nazwy co najmniej dwóch niemieckich obozów zagłady ▪ wyjaśnia znaczenie terminów „Holokaust” i „Szoah” 	<p>identyfikuje postacie: Mordechaj Anielewicz, Jan Karski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje metody i ocenia skutki eksterminacji Żydów i Romów prowadzonej przez III Rzeszę ▪ wyjaśnia okoliczności wybuchu powstania w getcie warszawskim ▪ podaje przykłady różnych postaw Polaków wobec Holokaustu 	<p>identyfikuje postacie: Marek Edelman, Ludwik Hirszfeld</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wykazuje, że III Rzesza była państwem realizującym politykę zbrodniczego systemu ▪ postępując się wybranymi przykładami, ocenia postawę Polaków wobec Holokaustu ▪ ocenia postawę przywódców mocarstw zachodnich wobec Holokaustu
<p>XV.1 XV.2</p>	<p>7. Polacy pod dwiema okupacjami</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ cele Niemców w Generalnym Gubernatorstwie i na ziemiach włączonych do III Rzeszy ▪ przejawy hitlerowskiego terroru ▪ polityka okupantów sowieckich ▪ polscy jeńcy wojenni oraz ofiary deportacji w ZSRS ▪ rzeź na Wołyniu 	<p>posługując się mapką, wskazuje granice podziału ziem polskich po przegranej wojnie obronnej we wrześniu 1939 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne formy represji niemieckich i sowieckich na okupowanych ziemiach polskich ▪ wymienia co najmniej jeden niemiecki obóz zagłady i jeden obóz koncentracyjny na ziemiach polskich 	<p>posługując się mapkami, porównuje status polityczny ziem polskich w październiku 1939 i w lipcu 1941 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia, czym różniły się cele polityki niemieckiej w Generalnym Gubernatorstwie oraz na ziemiach włączonych do III Rzeszy ▪ charakteryzuje przejawy represji sowieckich wobec obywateli pokonanej Polski 	<p>porównuje i ocenia politykę Niemiec i ZSRS wobec obywateli pokonanej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia przyczyny i następstwa rzezi na Wołyniu

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania	
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający
XV.1 XV.2 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że Katyń jest miejscem sowieckiego mordu na polskich jeńcach wojennych 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> posługując się mapką, omawia tragiczny los polskich jeńców wojennych w ZSRS
XV.3	8. Działalność polskich władz na obczyźnie do 1943 roku	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: gen. Władysław Sikorski, Józef Stalin, Iwan Majski, gen. Władysław Anders wymienia główne postanowienia układu Sikorski-Majski wyjaśnia genezę formowania Armii Polskiej w ZSRS omawia okoliczności i następstwa ujawnienia zbrodni katyńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Winston Churchill, Stanisław Mikołajczyk wyjaśnia genezę układu Sikorski-Majski wymienia trudności w realizacji tego układu wymienia działania Stalina zmierzające do podporządkowania sobie powojennej Polski ocenia następstwa ujawnienia zbrodni katyńskiej
XV.4 XV.6	9. Polskie Państwo Podziemne	<ul style="list-style-type: none"> struktura Polskiego Państwa Podziemnego organizacja i działalność pionu wojskowego przejawy walki cywilnej początek działalności PPR 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Krystyna Krahelska, Elżbieta Zawacka, Jan Ponury wymienia główne etapy kształtowania się Polskiego Państwa Podziemnego wyjaśnia, dlaczego organizacje komunistyczne znajdowały się poza strukturami Polskiego Państwa Podziemnego

<p>XV.4 XV.6 cd.</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje co najmniej dwa przykłady walki zbrojnej i walki cywilnej 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ na wybranych przykładach wskazuje szanse i zagrożenia wynikające z podejmowania walki zbrojnej i walki cywilnej
<p>XV.5 XV.6</p>	<p>10. Powstanie warszawskie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ trudności w realizacji akcji „Burza” ▪ umacnianie komunistycznego ośrodka władzy ▪ okoliczności wybuchu powstania warszawskiego ▪ przyczyny klęski powstania ▪ spór o ocenę powstania 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: gen. Tadeusz Komorowski, gen. Leopold Okulicki ▪ podaje główny cel powstania warszawskiego ▪ wymienia przykłady pieśni z powstania warszawskiego ▪ określa charakter walk powstańczych ▪ posługując się planem Warszawy, porównuje zasięg powstania w pierwszych dniach walk i przed kapitulacją 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje sytuację na ziemiach środkowej Polski przed wybuchem powstania warszawskiego ▪ ocenia postawę Niemców w czasie tłumienia powstania warszawskiego ▪ wyjaśnia, dlaczego powstanie warszawskie zakończyło się klęską 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Mirosław Jezierski, Józef Szczepański ▪ analizując tekst źródłowy, wyodrębnia cel wojskowy i polityczny akcji „Burza” ▪ ocenia postawę Stalina po wybuchu powstania warszawskiego ▪ podaje argumenty dotyczące sporu o ocenę powstania warszawskiego
<p>XV.5 XV.6</p>	<p>11. Polska między wojną a pokojem</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ sytuacja w „Polsce lubelskiej” ▪ rozwiązanie Armii Krajowej ▪ po konferencji w Jąlcie ▪ umacnianie władzy komunistów 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: gen. Leopold Okulicki, gen. Władysław Anders, Jan Stanisław Jankowski ▪ wymienia przykłady umacniania się ośrodka władzy komunistycznej na ziemiach polskich w 1944 i 1945 roku ▪ wyjaśnia przyczyny rozwiązania Armii Krajowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Tomasz Arciszewski, Stanisław Mikołajczyk, Władysław Gomułka, Edward Osóbka-Morawski ▪ wyodrębnia etapy umacniania się ośrodka władzy komunistycznej na ziemiach polskich w 1944 i 1945 roku ▪ wyjaśnia, jakie znaczenie miał tzw. proces szesnastu ▪ analizuje plakat propagandowy <i>Olbrzym i zapłuty karzeł reakcji</i>, wyjaśniając przesłanie ukazałej sceny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje proces umacniania się ośrodka władzy komunistycznej na ziemiach polskich w 1944 i 1945 roku ▪ analizując tekst źródłowy, ocenia stanowisko Rządu RP wobec decyzji podjętych na konferencji w Jąlcie ▪ wyodrębnia etapy likwidowania struktur Polskiego Państwa Podziemnego

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:		
II. POLSKA W PODZIELONEJ EUROPIE				
XVI.1 XVI.5	12. Podstawy nowej sytuacji na świecie <ul style="list-style-type: none"> ▪ społeczne, gospodarcze i cywilizacyjne skutki wojny ▪ zmiana układu sił na świecie ▪ proces norymberski ▪ utworzenie ONZ ▪ początek dekolonizacji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady społecznych, gospodarczych i cywilizacyjnych skutków drugiej wojny światowej ▪ wyjaśnia, na czym polegał dwubiegunowy układ sił w powojennym świecie ▪ wyjaśnia, w jakim celu została utworzona ONZ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje przykłady społecznych, gospodarczych i cywilizacyjnych skutków drugiej wojny światowej ▪ wyjaśnia, jaką rolę w działalności ONZ miała odgrywać Rada Bezpieczeństwa ▪ postępując się mapką, wskazuje etapy dekolonizacji Afryki ▪ wyjaśnia cel i charakter procesu norymberskiego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postać Indiry Gandhi ▪ wymienia przyczyny i przejawy dekolonizacji w Azji Południowo-Wschodniej ▪ analizując tekst źródłowy, wyjaśnia, dlaczego cele ONZ nie były łatwe do realizacji
XVI.2 XVI.5	13. Konflikty w czasach zimnej wojny <ul style="list-style-type: none"> ▪ ekspansja systemu komunistycznego ▪ przesłanki doktryny Trumana ▪ wojna koreańska ▪ kryzys kubański ▪ wojna w Wietnamie ▪ interwencja sowiecka w Afganistanie ▪ główne etapy konfliktu na Bliskim Wschodzie 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje przykłady co najmniej dwóch konfliktów zbrojnych w czasach zimnej wojny ▪ postępując się mapką, wymienia formy interwencji zbrojnej w Wietnamie ▪ postępując się mapką, wskazuje obszary sporne między Izraelem a państwami arabskimi 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Harry Truman, Mao Tse-tung, John F. Kennedy, Nikita Chruszczow ▪ wyjaśnia przesłanki zimnej wojny ▪ charakteryzuje wybrany konflikt z okresu zimnej wojny ▪ podaje przykłady reakcji ONZ na konflikty międzynarodowe z okresu zimnej wojny ▪ postępując się mapką i analizując rysunek satyryczny, wyjaśnia dlaczego kryzys kubański był zagrożeniem dla pokoju światowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Czang Kai-szek, Fidel Castro ▪ analizując tekst źródłowy, wykazuje, że doktryna Trumana stanowiła przejaw zimnej wojny ▪ ocenia skuteczność reakcji ONZ na wybrany konflikt międzynarodowy z okresu zimnej wojny ▪ porównuje interwencję amerykańską w Wietnamie oraz interwencję sowiecką w Afganistanie

<p>XVI.3 XVI.4</p>	<p>14. Po obu stronach żelaznej kurtyny</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ polityka ZSRS w bloku wschodnim ▪ plan Marshalla ▪ podział Niemiec ▪ podział militarny Europy ▪ początek integracji europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępując się mapką, wskazuje granice między państwami zachodnimi a blokiem wschodnim ▪ wymienia nazwy organizacji militarnych po obu stronach żelaznej kurtyny ▪ wymienia przejawy sowieckiej interwencji zbrojnej w państwach bloku wschodniego ▪ postępując się mapką, wskazuje państwa, które rozpoczęły integrację europejską 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: George Marshall, Nikita Chruszczow, Leonid Breżniew ▪ wymienia przejawy sowietyzacji państw bloku wschodniego bezpośrednio po zakończeniu drugiej wojny światowej ▪ wymienia główną przyczynę podziału Niemiec ▪ ocenia znaczenie planu Marshalla ▪ porównuje okoliczności sowieckiej interwencji zbrojnej na Węgrzech i w Czechosłowacji ▪ postępując się mapką, wyodrębnia pierwsze etapy integracji europejskiej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Jean Monet, Robert Schuman, Imre Nagy, Aleksander Dubček ▪ wyodrębnia etapy tworzenia dwóch państw niemieckich ▪ wyjaśnia założenia doktryny Breżniewa ▪ analizując tekst źródłowy, określa przesłanki integracji europejskiej
<p>XVI.6</p>	<p>15. Przemiany cywilizacyjne w drugiej połowie XX wieku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ różnicowanie ekonomiczne świata ▪ rozwój nauki i techniki ▪ zmiany społeczne w państwach uprzemysłowionych ▪ nowe formy kultury masowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje co najmniej dwa przejawy rewolucji naukowo-technicznej ▪ analizując dane statystyczne, porównuje wskaźniki dotyczące PKB najbiedniejszych i najbogatszych państw świata w drugiej połowie XX wieku ▪ podaje co najmniej dwa przykłady kultury masowej w drugiej połowie XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Elvis Presley, Irena Szewińska ▪ porównuje modele gospodarowania w bloku wschodnim i w państwach zachodnich ▪ charakteryzuje wybrane przejawy rewolucji naukowo-technicznej ▪ rozpoznaje przejawy różnicowania ekonomicznego świata w drugiej połowie XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakteryzuje różnicowanie ekonomiczne świata w drugiej połowie XX wieku ▪ ocenia skutki przeobrażeń cywilizacyjnych świata w drugiej połowie XX wieku, wskazując zjawiska pozytywne i negatywne
<p>XVII.1 XVII.2 XVII.3</p>	<p>16. Kształtowanie powojennej Polski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Polska w nowych granicach ▪ obejmowanie władzy przez komunistów ▪ postawy wobec komunistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępując się mapką, wskazuje zmiany granic Polski oraz kierunki przemieszczeń ludności po zakończeniu drugiej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ identyfikuje postacie: Stanisław Mikołajczyk, Józef Cyrankiewicz, Bolesław Bierut ▪ postępując się mapką, porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia kierunki zmian gospodarczych w pierwszych latach powojennej Polski ▪ wyodrębnia główne etapy

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
XVII.1 XVII.2 XVII.3 cd.	terroru ▪ zmiany gospodarcze i społeczne	Uczeń: ▪ światowej wyjaśnia, czego dotyczyła reforma rolna i nacjonalizacja przemysłu ▪ porządkuje chronologicznie główne etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów w latach 1945–1947	kształt terytorialny Polski przed wybuchem i po jej zakończeniu ▪ charakteryzuje układ sił politycznych w Polsce po zakończeniu drugiej wojny światowej, uwzględniając podziemie niepodległościowe ▪ wymienia przytoczony i następująca reformy rolnej oraz nacjonalizacji przemysłu ▪ wyjaśnia, czego dotyczyła „bitwa o handel”	Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto: ▪ przejmowania władzy w Polsce przez komunistów w latach 1945–1947 ▪ ocenia metody działań komunistów polskich dążących do przejęcia władzy w całym kraju
XVII.2 XVII.3 XVII.4 XVII.5	17. Umacnianie systemu stalinowskiego ▪ utworzenie PZPR ▪ nasilanie terroru oraz indoktrynacji ▪ przesładowanie Kościoła katolickiego ▪ konsekwencje planu sześcioletniego ▪ trudny początek odwilży	identyfikuje postacie: Witold Pilecki, Władysław Gomułka, Bolesław Bierut, prymas Stefan Wyszyński ▪ postępując się schematem, porównuje system partyjny w Polsce w roku 1946 i 1950 ▪ podaje co najmniej dwa przykłady terroru lub represji w czasach stalinowskich ▪ podaje co najmniej jeden przykład indoktrynacji w czasach stalinowskich	identyfikuje postacie: płk Emil Fieldorf, Józef Frątczak, Jan Nowak-Jeziorański ▪ wyjaśnia okoliczności utworzenia PZPR ▪ omawia wybrany przejaw terroru w czasach stalinowskich ▪ charakteryzuje politykę komunistycznych władz wobec Kościoła katolickiego ▪ ocenia sytuację gospodarczą Polski w czasach realizacji planu sześcioletniego	identyfikuje postacie: bp Czesław Kaczmarek, Edward Ochab ▪ wykazuje, że utworzenie PZPR i uchwalenie Konstytucji PRL było końcowym etapem przejmowania władzy w Polsce przez komunistów
XVII.3 XVII.4 XVII.5	18. Granice stabilizacji w PRL ▪ protesty społeczne w 1956 roku ▪ przejawy odwilży ▪ konflikt wokół Millennium	identyfikuje postacie: Władysław Gomułka, Edward Gierek, prymas Stefan Wyszyński	identyfikuje postacie: Roman Strzałkowski, Józef Cyrankiewicz ▪ charakteryzuje zmiany dokonane	identyfikuje postacie: Andrzej Wajda, Czesław Niemen ▪ ocenia zmiany dokonane w Polsce

<p>XVII.3 XVII.4 XVII.5 cd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ charakter i następstwa protestów w marcu 1968 roku ▪ protesty i kryzysowe przesilenie w grudniu 1970 roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w czerwcu 1956 roku oraz w grudniu 1970 roku ▪ wskazuje okoliczności nasilenia konfliktu władz PRL z Kościołem katolickim w 1966 roku 	<p>w Polsce po październiku 1956 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w marcu 1968 roku ▪ charakteryzuje przejawy nasilenia konfliktu władz PRL z Kościołem katolickim w 1966 roku 	<p>po październiku 1956 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ porównuje charakter i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w czerwcu 1956 roku, w marcu 1968 roku oraz w grudniu 1970 roku ▪ analizując teksty źródłowe, porównuje opinie J. Cyrankiewicza i W. Gomułki dotyczące protestów poznańskich w czerwcu 1956 roku
<p>XVII.5 XVII.6</p>	<p>19. Droga do „Solidarności”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kierunki zmian gospodarczych w latach 70. XX wieku ▪ warunki rozwoju kultury ▪ protesty społeczne w 1976 roku ▪ pielgrzymka Jana Pawła II w 1979 roku ▪ charakter i bezpośrednio następstwa protestów społecznych w sierpniu 1980 roku 	<p>identyfikuje postacie: Jan Paweł II, Anna Walentynowicz, Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje co najmniej dwa przykłady zmian, jakie dokonały się w Życiu Polaków na początku lat siedemdziesiątych XX wieku ▪ omawia okoliczności pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1979 roku ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestów społecznych w sierpniu 1980 roku 	<p>identyfikuje postacie: Czesław Miłosz, Stanisław Pyjas</p> <p>charakteryzuje zmiany dokonane w Polsce po październiku 1956 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia przyczyny i bezpośrednie następstwa protestu społecznego w czerwcu 1976 roku ▪ analizując tekst źródłowy, różni ekonomiczne i polityczne cele zawarte w postulatach Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego ▪ charakteryzuje okoliczności i następstwa utworzenia NSZZ „Solidarność” 	<p>identyfikuje postacie: Stanisław Kania, Jacek Kuroń, Antoni Macierewicz, Leszek Moczulski, Bronisław Geremek, Tadeusz Mazowiecki</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozaźródłowej, wyjaśnia znaczenie pielgrzymki Jana Pawła II do Polski w 1979 roku ▪ ocenia przemiany dokonane w Polsce w latach 70. XX wieku, uwzględniając elementy polityczne i gospodarcze
<p>XVII.7</p>	<p>20. Przebieg i skutki stanu wojennego</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wprowadzenie stanu wojennego ▪ przejawy oporu społeczeństwa ▪ problemy gospodarcze ▪ nasilenie emigracji ▪ droga do „normalizacji” ▪ utworzenie Komitetu Obywatelskiego 	<p>identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski, Jan Paweł II, ks. Jerzy Popiełuszko</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ określa ramy chronologiczne trwania stanu wojennego ▪ wymienia co najmniej dwa 	<p>identyfikuje postacie: Zbigniew Romaszewski, Grzegorz Przemyk, Michał Gorbaczow</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia okoliczności wprowadzenia stanu wojennego ▪ charakteryzuje wpływ stanu wojennego oraz warunki życia Polaków 	<p>identyfikuje postacie: Czesław Kiszczałak, Alfred Miodowicz, Bronisław Geremek, Tadeusz Mazowiecki</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia wpływ stanu wojennego na postawy oraz warunki życia Polaków

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania			
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający	
XVII.7 cd.		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przejawy stanu wojennego wymienia co najmniej dwa bezpośrednie następstwa wprowadzenia stanu wojennego 	<p>Polaków</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia co najmniej dwa przejawy oporu społeczeństwa po wprowadzeniu stanu wojennego identyfikuje utworzenie Komitetu Obywatelskiego jako reprezentacji części umiarkowanej opozycji politycznej 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje sytuację w Polsce w 1988 roku, akcentując okoliczności powołania Komitetu Obywatelskiego 	
III. NA PRZEŁOMIE XX I XXI WIEKU					
XVIII.1	21. Przełomowy 1989 rok	<ul style="list-style-type: none"> obrady Okrągłego Stołu konsekwencje wyborów czerwcowych powołanie rządu Tadeusza Mazowieckiego dalsze zmiany w Polsce Jesień Narodów w bloku wschodnim 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, gen. Wojciech Jaruzelski, Tadeusz Mazowiecki wymienia strony uczestniczące w obradach Okrągłego Stołu posługując się wykresem kołowym, omawia układ sił politycznych w sejmie PRL po czerwcu 1989 roku określa okoliczności objęcia urzędu prezydenta państwa przez gen. Wojciecha Jaruzelskiego oraz powołania rządu Tadeusza Mazowieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Bronisław Geremek, Leszek Balcerowicz, gen. Czesław Kiszczak wymienia najważniejsze decyzje podjęte podczas obrad Okrągłego Stołu analizując plakat wyborczy oraz tekst źródłowy, ocenia znaczenie wyborów parlamentarnych w czerwcu 1989 roku wymienia główne zmiany dokonane w Polsce od czerwca 1989 roku do początku 1990 roku określa zasięg terytorialny i główne skutki Jesieni Narodów 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Vaclav Havel, Nicolae Ceaușescu ocenia przesłanki oraz bezpośrednie skutki obrad Okrągłego Stołu analizując tekst źródłowy i odwołując się do wiedzy pozatrudkowej, ocenia program oraz możliwości działania rządu Tadeusza Mazowieckiego charakteryzuje przebieg Jesieni Narodów
XVIII.2	22. Następstwa transformacji w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> pierwsze wybory prezydenckie i parlamentarne zmiany na scenie politycznej problemy gospodarcze 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Lech Wałęsa, Jan Olszewski, Andrzej Duda podaje nazwy co najmniej dwóch 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje postacie: Jarosław Kaczyński, Jan Krzysztof Bielecki, Hanna Suchocka charakteryzuje zmiany polityczne 	

<p>XVIII.2 cd.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ reformowanie państwa ▪ zmiany w społeczeństwie 	<p>partii politycznych działających w Polsce po 1989 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ podaje co najmniej dwa przykłady zmian gospodarczych lub społecznych w Polsce po 1999 roku ▪ analizując wykres, charakteryzuje i ocenia sytuację demograficzną Polski po 1989 roku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ omawia okoliczności wyboru Lecha Wałęsy na urząd Prezydenta RP ▪ wyjaśnia, na czym polegała próba lustracji w życiu politycznym po 1989 roku ▪ analizuje tabelkę, wskazuje przejawy stabilności i niestabilności na polskiej scenie politycznej po 1989 roku ▪ charakteryzuje wybrane przejawy zmian gospodarczych i społecznych w Polsce po 1989 roku 	<p>w Polsce po 1989 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia wybrane przejawy zmian gospodarczych i społecznych w Polsce po 1989 roku
<p>XVIII.3</p>	<p>23. Rzeczpospolita Polska w nowej Europie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nowe otoczenie polityczne Rzeczypospolitej Polskiej ▪ rozszerzanie integracji europejskiej ▪ przystąpienie Polski do NATO ▪ przystąpienie Polski do Unii Europejskiej ▪ zagrożenia ze strony Rosji 	<p>postępując się mapką, porównuje otoczenie polityczne Polski w czasach PRL i po 1993 roku</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ postępując się mapkami, wymienia etapy rozszerzania NATO oraz rozwoju integracji europejskiej ▪ wymienia co najmniej jedną konsekwencję uczestnictwa Polski w NATO ▪ wymienia co najmniej dwie konsekwencje przystąpienia Polski do Unii Europejskiej 	<p>identyfikuje postacie: Borys Jelcyń, Władimir Putin</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia przyczyny zmian otoczenia politycznego Polski w latach 1990–1993 ▪ ocenia znaczenie przyjęcia Polski do NATO ▪ charakteryzuje co najmniej dwie konsekwencje przystąpienia Polski do Unii Europejskiej 	<p>wyjaśnia przyczyny rozpadu Jugosławii</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia główne organy Unii Europejskiej ▪ wyjaśnia, dlaczego polityka Rosji w latach 1999–2013 stanowiła zagrożenie dla bezpieczeństwa Polski i Europy
<p>XVIII.4</p>	<p>24. Nowe zagrożenia dla świata</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ nasilenie konfliktów na Bliskim Wschodzie i w rejonie Zatoki Perskiej ▪ rozszerzanie terroryzmu islamskiego ▪ zbrojne interwencje w Afganistanie i w Iraku ▪ Arabska Wiosna 	<p>postępując się mapką, wyjaśnia, na czym polegała operacja „Pustynna Burza”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wymienia co najmniej dwa przykłady zagrożeń militarnych oraz cywilizacyjnych na świecie na początku XXI wieku 	<p>identyfikuje postacie: Saddam Husajn, Osama bin-Laden, George Walker Bush</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ postępują się mapką, wyjaśnia, dlaczego utworzenie Autonomii Palestyńskiej nie zakończyło konfliktu na Bliskim Wschodzie 	<p>porównuje przyczyny i skutki operacji „Pustynna Burza” oraz „Iracka Wolność”</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ ocenia rolę Stanów Zjednoczonych jako światowego mocarstwa na początku XXI wieku

Nr z Podst. progr.	Temat i główne zagadnienia	Wymagania		
		poziom podstawowy	poziom rozszerzający	poziom dopełniający
		<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ analizując wykres kołowy, omawia sytuację gospodarczą świata na początku XXI wieku 	<p>Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a ponadto:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ wyjaśnia przyczyny i następstwa zamachu z 11 września 2001 roku ▪ określa zasięg terytorialny i podaje co najmniej dwie konsekwencje Arabskiej Wiosny 	<p>Uczeń spełnia wymagania rozszerzające, a ponadto:</p>
<p>XVIII.4 cd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ stare i nowe wyzwania 				